



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Priori & fratribus Grandimontensibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

nis, qui ad vos confugerit, amulatur, à vestra observantia disciplinæ animos simpliciorum avertat, & aliis vos contingat injuriosos & molestos existere, si professos eorum volueritis retinere. Priori autem tam in spiritualibus quàm in temporalibus plenam concedimus auctoritate apostolica potestatem, ita ut uni converforum, qui magis idoneus fuerit, in cellis vestris temporalia disponenda committat, qui de ipsius Prioris mandato eleemosynas depositaque recipiat, & eas in pios usus ac necessitatem domus provida consideratione convertat. Cura verò spiritualium liberè de mandato Prioris circa Clericos ipsos resideat, ita quòd nullus laicorum fratrum in confessionibus, pœnitentiis, divinis officii celebrandis, corrigendis excessibus Clericorum, ullam sibi auctoritatem usurpet, sed hæc omnia per Priorem jam dictum, vel de mandato ipsius per Clericos impleantur. Sanè laborum vestrorum &c. *usque* præsumat. Liceat quoque vobis laicos vel Clericos &c. *usque* retinere. Prohibemus insuper ut nulli fratrum vestrorum post &c. *usque* retinere. Quòd si quis fortè retinere &c. *usque* in ipsos Clericos vel converfos proferre sententiam regularem. Licitum præterea sit vobis in causis propriis &c. *usque* valeat deperire. Pro consecrationibus verò altarium vel Ecclesiarum &c. *usque* impendat. Alioqui liceat vobis à quocunque malueritis &c. *usque* vobis quòd postulatur impendere non postponat. Porrò si Episcopi vel alij Ecclesiarum rectores in Ecclesia vestra &c. *usque* irritandam. Sanè cum locus vester longè sit ab hominum habitatione semotus, vobis de sedis apostolicæ benignitate concedimus ut cum generale terræ fuerit interdictum, liceat vobis unius campanæ pulsatione competentibus horis fratres vestros de laboribus ad Ecclesiam convocare. Hoc autem & in aliis locis vestris ad instar fel. mem. prædecessorum nostrorum Alexandri & Urbani concedimus observari, quæ à civitatibus, castris, ac vicis adeo separantur ut in eis sonus campanæ vestræ minimè audiatur. Ad hoc, ut instar prædictorum prædecessorum nostrorum Alexandri, Urbani, Clementis, Celestini, & fel. rec. Lucij Romani Pontificis, omnibus regulam vestram servantibus, sicut in vestro ordine continetur, laborem loco pœnitentiæ & in peccatorum suorum remissionem injungimus, quam in ipsa observantia patiuntur. Institutionem quo-

que quæ ad castigationem vestram post confirmationem fel. rec. Adriani Papæ prædecessoris nostri salubriter adhibetur, auctoritate apostolica confirmamus, ac perpetuis decernimus temporibus valituram, statuentes ut liberum sit vobis secundum regulam vestram & instituta ordinis absque aliquorum gravaminibus vel molestiis Domino famulari. Præterea domum & loca vestra, cum omnibus quæ in presentiarum justè ac pacificè possidetis, vel in futurum concessione Pontificum &c. *usque* poteritis adipisci, sub beati Petri & nostra protectione suscipimus &c. *usque* communimus, statuentes ut ea firma vobis vestrique successoribus & illibata permaneant. Obeunte verò te ejusdem loci Priore &c. *usque* præponatur, sed juxta regulam vestram statutum sex Clerici & sex laici eligantur, qui, sicut in eadem regula continetur, electionem secundum Dei timorem faciant. Volumus tamen ut, sicut in electione Prioris vestri ordinis noscitur haectenus observatum, præfati sex Clerici per laicos, & sex Laici per Clericos electores eligantur. Præterea Priori vestro, qui pro tempore fuerit, si tamen sit Presbyter, tonsurandi fratres vestros Clericos, & pannos eorum benedicendi licentiam indulgemus. Præsenti insuper decreto sancimus ut si quis eo voto, quòd secundum canones teneat, se & sua Grandimontensi Ecclesiæ voverit, ac bona sua piè ac rationabiliter in ultima legaverit voluntate, ipsum ad votum Domino & ad legatum reddendum Ecclesiæ dioecesanæ Episcopus ecclesiastica censura compellat, districtius inhihentes ne aliquis Clericus ordinis vestri, nisi Prior fuerit, vel hoc fecerit de mandato Prioris, fratres suos excommunicare præsumat. Decernimus ergo &c. *usque* profutura. Salva in omnibus apost. sedis auctoritate. Si qua igitur &c. *usque* in finem. Datum Laterani per manum Blasij sanctæ Romanæ Ecclesiæ Subscriptoris & Notarii III. Kalendas Martij, Indictione V.

Priori & fratribus Grandimontensibus.

Officium exigit pij patris ut discordantium filiorum ad concordiam revocet, & de his quæ dissensionis materiam pariunt inter eos sic providè ac consultè disponat ut cessent lites & jurgia sopiantur, nec repullulent denuo in germen contentionis antiquæ. Sanè cum in lege Domini die ac nocte vos deceat meditari & in chordis & organo psallere coram

co,

*Epist. 5.
Concordiam
revocat in or-
dine Grandi-
montensi.
Vide infra lib.
14. epist. 144.*

eo, ne psalterium vestrum non consonet, si dissociaverint corda vestra, reducenda sunt chorda dissona ad consonantiam harmonia, ut consonanter tunc psallatis, cum vobis fuerit cor unum & anima una. Vnde cum olim fuisset apostolatus nostro suggestum quod inimico homine supereminante zizania, dissensionis inter vos materia fuisset exorta, & in multis Clerici ac laici gravarentur, tibi, fili Prior, dedimus in mandatis ut taliter talia corrigeres per te ipsum cum consilio sapientum quod aures nostras super his denuo querimonia non pulsaret. Verum quoniam quibusdam impediens litera nostrae tibi non fuerant praesentatae, moti replicata querela, venerabilibus fratribus nostris Bituricensi Archiepiscopo, Parisiensi & Lemovicensi Episcopis dedimus in mandatis ut ad locum vestrum personaliter accedentes, inquirerent tam de his quae proposita fuerant coram nobis quam de aliis super statu domus, religionis observantia, & omnibus de quibus inquirendum foret, diligentius veritatem, & corrigerent appellatione remota quae regulariter corrigenda viderent, & statuerent quod secundum Deum cognoscerent statuendum; cogentes tam Clericos quam Conversos per censuras Ecclesiae, si crederent expedire, perhibere testimonium veritati, si quid autem arduum appareret quod per eorum sollicitudinem expediri non posset, ad nos facta inquisitione referrent, ut per eorum relationem instructi, consulti in hoc procedere valeremus. Qui cum nobis quae gesta fuerant rescripissent, quoniam quibusdam occasionibus emergentibus nec ad reformationem nec ad inquisitionem etiam processerunt, dilectis filiis P. & Hel. Presbyteris & V. Diacono pro parte Clericorum, & dilectis filiis RR. & G. Presbyteris, P. B. Hel. VV. & G. Conversis pro te, fili Prior, ex alia parte in nostra praesentia constitutis, attendentes quod boni iudicis est litem minuere, non augere, & quod servum Dei litigare non decet, coepimus inter eos de pacis reformatione tractare; sicque factum est, Domino concedente, quod tam capitula quae olim in litem deducta fuerant, & per praedecessores nostros decisa, sed denuo suscitata, quam quae de novo exorta fuerant, sopiremus. Clerici siquidem querebantur in primis, quod cum Conversi ad collationem pulsandi sibi vendicarent officium, quod tutum vocatis, usque adeo differendo pul-

Tom. I.

sationem eos interea expectare cogebant ut de nocte cogentur completorium decantare. Conversi vero taliter respondebant quod cum olim super huiusmodi pulsatione controversia mota fuisset, per bonae mem. C. Papam praedecessorem nostrum eis fuit huiusmodi adjudicatum officium, & certa hora constituta, in qua ad collationem diebus singulis pulsaretur, licet interdum fratres redeuntes ab operibus suis aliquantulum expectarent. Nos igitur & praefati praedecessoris nostri sententiam observare volentes & dissensionis materiam amputare, de consilio fratrum nostrorum statuimus ut semper hora statuta pulsaretur, ita ut si frater Conversus, qui ad hoc officium fuerit deputatus, vel alius, neglexerit, si forsan ille defuerit illa hora pulsare, frater Clericus, cui hoc a te, fili Prior, vel successoribus tuis injunctum fuerit, vel alius Clericus loco ejus, ei ut pulset jungat, & ille pulsare ad denuntiationem ipsius sine omni contradictione ac disceptatione festinet. Pari modo si Clericus ipse super hoc exhiberet se forsan negligentem, Conversus pulset nihilominus hora praefata. Quisquis autem eorum, sive Clericus, sive Conversus, contra praesumpserit, tanquam inobediens regulariter puniatur. Praeterea, quia Clerici querebantur quod Conversi coram eis de receptis & expensis nolebant reddere rationem, attendentes quod tu, fili Prior, duos Visitatores, unum Clericum, & alterum Conversum, consuevisti ac debes annis singulis per cellas singulas destinare, praesentium auctoritate decernimus ut de cetero in praesentia Visitorum illorum in singulis cellulis coram Clericis & Conversis, vel si omnes propter multitudinem non deceat interesse, quibusdam de iis praesentibus, reddant de receptis & expensis omnibus rationem, eo modo quo tu, fili Prior, consuevisti computationes audire. Conquerebantur praeterea Clerici memorati quod in quibusdam Ecclesiis paucissimi Clerici ponebantur, cum tamen in eis esset Conversorum plurima multitudo. Vnde statuimus ut in nulla cella de cetero unus tantummodo frater Clericus collocetur, sed ea potius in hoc adhibeatur discretio ut ubi sex Conversi fuerint, tres Clerici, ubi octo Conversi, quatuor Clerici, ubi decem Conversi, quinque Clerici, ubi duodecim Conversi, sex ad minus Clerici statuuntur. Vbi vero duodenarium numerus

H H h h

excefferit Conuersorum, in arbitrio tuo, fili Prior, & tuorum successorum existat multiplicare Clericos & Conuersos, prout visum fuerit expedire. Hoc autem dicimus si in ordine vestro tot poterunt Clerici reperiri. Si verò Clericis exeundum fuerit ad laborem, exeant cum Conuersis, & cum eis pariter revertantur. Semper tamen hebdomadarius in cella remaneat, ne desit aliquo modo Sacerdos. Quòd si forsan Clericus contra regulare statutum excefferit exeundo, contra eum vel à Clerico vel Conuerso in Capitulo proclametur, ubi tamen non iudicetur per laicum, sed per hebdomadarium Presbyterum regulariter corrigatur. Prohibemus insuper ne Clerici à cellis in quibus fuerint ad cellas alias sine causa transferantur honesta. Et hoc ipsum, cum fuerit faciendum, fiat provide à Priore, sine præiudicio auctoritatis ipsius, cum discretorum consilio Clericorum. Si quando verò ex iusta causa fuerint transferendi, nec librum nec scripturam nec aliquid penitus secum ferant, nisi quantum eis fuerit de tua, fili Prior, vel successorum tuorum concessione permissum, cum nihil proprium debeant vindicare. Nulli ergo &c. Datum Laterani III. Kal. Martij.

Potestati, Consiliariis, & populo Pisanis.

*Epist. 4.
Ne Pisani fo-
veant Mar-
cualdum.*

Recepimus literas quas nobis vestra devotio destinavit benignitate qua decuit, & responsionum vestrarum tenorem notavimus diligenter. Gratum autem gerimus & acceptum, quòd devotionis obsequia, quæ civitas vestra exhibuit apostolicæ sedi, per vestras nobis literas replicatis, & in eorum delectamur auditu, credentes quòd & vos ad devotionem nostram inducamini per pia progenitorum vestrorum exempla, & sicut eorum servitia, sic prædecessorum nostrorum beneficia memoriter teneatis, cum noveritis quòd Ecclesia Romana non fuerit servitiorum vestrorum ingrata, sed ea beneficiorum multitudine compensarit, quæ ad præsens referre nolumus, tanquam nota. Licet autem per literas vestras satis respondisse videamini humiliter & devotè, minùs tamen sufficienter & plenè, sicut credimus, respondistis. Præmissis etenim quòd communitatis nomine præstitissetis auxilium Marcualdo, nec proposuissetis ulterius etiam exhibere, vel permittere quòd ei à Pisanis subveniretur in personis aut rebus, protinus subdidistis quòd cum Pisani ex diversis partibus in Siciliam de

consuetudine mercationis causa confluerint, qui tibi, fili Potestas, juramenti vinculo non tenentur, eos non potestis ad propria revocare, præsertim sine periculo personarum & rerum illorum qui in Sicilia commorantur. Præterea, fili Potestas, asseruisti juramento regiminis te teneri universos salvare Pisanos, & nullum eorum sine decreto civilis lædere rationis. Verùm nos, sicut indemnitati Regis & regni cavere volumus per Pisanos, sic immunitati præcavere disponimus Pisanorum, ut de damnis ultimis quæ in regno incurrisse dicuntur, de quibus tamen nihil ipsi scripsistis, (licet nec de mandato nostro nec regio fuerint spoliati, unde contra nos vel Regem non debuerant commoveri) re-compensationem possint regiam obtinere. Monemus igitur universitatem vestram & exhortamur attentè, & per apostolica vobis scripta mandamus, quatenus sicut de gratia nostra confiditis, & nos de vestra devotione speramus, ne vel vos servitia Ecclesiæ Romanæ à prædecessoribus vestris impensâ perdatis, vel nos amittamus beneficia quæ tam Ecclesiæ quam civitati Pisanæ prædecessores nostri Romani Pontifices impenderunt, sed utrinque servata maneat hæcenus gratitudo, Pisanos qui in Sicilia commorantur à præfati Marcualdi auxilio, favore, ac obsequio revocetis, quem saltem ex eo quòd cum omnibus fautoribus & participibus suis communicationis est vinculo innodatus, si Christianos se, sicut concedet, recognoscunt, debuerant evitare. Caveas quoque nobis tu, fili Potestas, saltem juratoria cautione, quòd Pisanos ipsos bona fide, quantum fieri poterit, revocabis, nec permittes Marcualdo à Pisanis juxta posse suum in personis vel rebus de cetero subveniri. Sanè non debetis vobis injuriosum aliquatenus reputare si Romano Pontifici hujusmodi præstiteritis cautionem, ut vos de gratia nostra & nos de vestra simus devotione securi. Alioquin, quia juxta sanctorum patrum canonicas sanctiones negligere, cum possis perturbare, perverfos, nihil est aliud quàm fovere, nec carer scrupulo societatis occultæ qui manifesto facinori definit obviare, nec apostolica sedes æquanimiter valeat tolerare ut quacunque occasione per eos tam nobili patrimonio, videlicet regno Siciliæ, spoliatur, quod ad eam specialiter noscitur pertinere, & quod nos hoc tempore tenemur specialiter defendere, in vos, juxta quod signifi-

*Dist. 85. cap.
Error.*